

Italija in Jugoslovanski Odbor.

ITALIJA HOČE BAJE OPUSTITI SVOJE IMPERIALISTIČNE TEŽNJE TER PRIZNATI PRAVICE POSAMEZNIH SLOVANSKIM NARODOM V AVSTRIJI. — ONA SE ZAVZEMA ZA USTVARJENJE FEDERACIJE, KI BI BILA MOGOČEN JEZ PROTI PANGERMANIZMU. — DELOVANJE NAČELNIKA JUGOSLOVANSKEGA ODBORA, DR. ANTE TRUMBIĆA. — DEJANSKA RAZDELITEV OZEMLJA NAJ SE VRŠI PO KONČANI VOJNI. — V KRATKEM SE BO VRŠIL V RIMU POMEMBEN SESTANEK.

Piše: John F. Bass.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 19, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Rim, 18. marca. — Dogodki največje važnosti so se razvili v zadnjem času v političnem življenju Italije.

Mogočno gibanje, kojega cilj je opustitev vseh imperialističnih vojnih ciljev od strani Italije ter priznanje narodnih pravic vsem zatiranim narodom, narašča z vsakim dnem.

Nesreča pri Kobarižu je dovela do prebujenja javne vesti.

Gibanje je bilo na delu izven vladne administracije ter je pričelo sedaj vleči tudi vlado samo v svoj krog.

V italijanskem senatu in poslanski zbornici ter nadalje tudi v privatnih krogih so imenovali velik komitej, ki se bo pogajal s slovanskimi narodi v Avstroogrski.

Odbor podpirajo vse politične stranke izven oficijelnih socialistov.

Predsednik izvrševalnega komiteja te organizacije, Signor Torre, je ravno kar podpisal v Londonu dogovor z voditeljem Jugoslovanov Trumbićem.

V tem dogovoru se določa principije za trajno in prijateljsko zvezo ter uravnavo teritorialnih zahtev med Italijo in Jugoslovani.

Signor Torre mi je v nekem pogovoru povedal, da se v tem dogovoru priznava pravico narodnosti kot temelj katerekoli teritorialne prevreditve, ki naj bi se izvršila v bodočnosti.

Rekel je, da v dogovoru Italija priznava enotnost Jugoslovanov in njih pravico ustanoviti svojo lastno državo, soglasno s principiji, ugotovljenimi v deklaraciji na Krfu, katero je podpisal Mr. Trumbić za Jugoslovane ter Nikola Pašić za srbsko vlado.

Potom teh dveh dogovorov se priznava enotnost Srbije z Jugoslovani.

Dejansko razdelitev ozemlja so na pameten način preložili za čas po končani vojni, vendar pa so ugodili principu pravice manjših, to je Italijanov in slovanskih okrajih ter Slovanov v italijanskih.

Jugoslovani priznavajo pravice Italije, da se slednja polasti avstrijskega ozemlja, kjer so Italjani v večini.

Lahko rečem, da daje pogodba Jugoslovanom sporno ozemlje Dalmacije, kjer bodo varovane pravice laške manjšine.

Ta sestanek v Londonu je bil le predhodnik večjega sestanka v Rimu, ki se bo vršil pričetkom naslednjega meseca.

Na tem sestanku bodo zastopani odbori Čehoslovakov, Jugoslovanov, Poljakov in Rumuncev Avstroogrske v zvezi s komiteji Anglije, Francije, Italije in Srbije in cilj tega kongresa bo vstvarjenje lige vseh zatiranih narodnosti Avstroogrske, da delujejo skupno za neodvisnost in končno federacijo teh slovanskih držav.

Najti je celo znamenja, da to gibanje podpirajo zavezniške vlade.

Da bo imel dogovor med Italijani in Slovani glede vzhodne Jadranske obale važne posledice, je razvidno iz dejstva, da je dobila italijanska zunanja politika naenkrat brezprimeren protinemški značaj in sicer, vsled namena, da se vstvari federacijo slovanskih držav, ki naj bi nadomestila avstroogrsko monarhijo.

V zvezi z Italijo bi bila ta federacija mogočen jez proti pangermanstvu. Propagando sovražstva proti Jugoslovanom, katere se je širila v Italiji, so vodili predvsem germanofili.

Z mednarodnega stališča pa omogočuje ta dogovor prvič resnično rešitev avstroogrskega problema, kajti prosta Češka in proste jugoslovanske države ki bi stopile v krog demokracij, bi izločile stalno nevarnost velike monarhične države srednjeveškega ustroja ter vazalke Nemčije kot je danes Avstroogrska.

Dasiravno se morda misli, da ima to gibanje očitno le malo neposrednih upanj za uspeh, vendar lahko rečem, da je to gibanje prvi materialni znak triumfa glavnih izjav predsednika Wilsona glede javne vesti naroda zavezniških držav.

Vsled tega je največje važnosti, da Združene države pazno zasledujejo to gibanje.

Važno je slednje nadalje, ker kaže tendenco izločenja imperializma iz vlad zavezniških dežel. Ta imperialism je bil namreč glavni vzrok pomanjkanja enotnosti med zavezniški.

Nadalje pa navdušuje narode in jih polni z večjim upanjem v končno zmago demokratičnih principjev.

Proti Moskvi.

NEMCI PRODIRAJO PROTI MOSKVI. — HARKOV SE MORA IZPRAZNITI. — RUSI SO POGNALI NEMCE IZ BRIANSKIJA. — VROČI BOJI V SIBIRIJI. — V BOLJŠEVIŠKIH VRSTAH SE NAHAJAJO NEMŠKI VOJNI UJETNIKI. — MIE POMENI IZGUBO ZEMLJE IN SVOBODE. — PRIČAKUJEJO POMOC ZDRUŽENIH DRŽAV PROTI JAPONCEM IN NEMCEM.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 19, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 18. marca. — Nemške čete so zasedla Bahmač in Komotop v provinci Černigov kakih 350 milj jugozapadno od Moskve, toda so bili prisiljeni umakniti se iz Brinanka v provinci Orel, 200 milj jugozapadno od Moskve proti glavnemu oporišču.

Avstrijsko-ogrske čete se pomikajo proti Vorosbi in Harkovu, ki je glavno mesto provincije istega imena in okoli 400 milj južno od Moskve. Izdano je bilo povelje, da se izprazni Harkov.

Harbin, Sibirija, 18. marca. — Izpušeni nemški vojni ujetniki sodelujejo z boljševiki v Sibiriji v kampanji proti četam generala Semenova, ki poveljuje protiboljševiški armadi. Ranjeni vojniki Semenove armade pripovedujejo, da so v bitki 1. marca streljali na nje bivši nemški vojni ujetniki, ki so pridrženi boljševiški armadi. Če ni se, da se je okoli 200 Nemcev vdeležilo tega boja.

Nek ranjen vojak zatrjuje, da so se vojniki generala Semenova v bajonetnem spopadu borili z oboježenimi Nemci.

Tokio, Japonska, 18. marca. — Kakor pravi poročilo iz Korejskega glavnega mesta, se pričakuje da pridejo danes v Seoul ameriški poslanik za Rusijo David R. Francis, japonski poslanik viskont Uei da in diplomatični zastopniki Anglije in Francije.

Posebno poročilo iz Irkueka pravi, da delavska in vojaška zveza poskuša razglasiti neodvisno sibirsko republiko. Seja, ki je bila v ta namen sklicana, je bila na po velje zaključena; kdor se je temu povelju upiral, je bil aretiran, med temi tudi predsednik.

Washington, D. C., 18. marca. — Ko je državni departeja prejel zadnje poročilo poslanika Francisja pred kakimi desetimi dnevi, je bil nastanjen v Valogdi in je skoro gotovo imel namen tam ostati za nedolgo čas. Domneva se, da mora vladati v glavnem mestu Ko reje nesporazum glede poročila da ga danes pričakujejo v Seoulu. Državni departeja je danes prejel poročilo iz Pekinga od poslanika Reinsha, ki je odposlal poročilo o spopadu med krajevnimi japonsko posadko in boljševiki v Blagovestensku v Sibiriji severno od Harbina. Ubitih je bilo samo 6 Japoncev, mesto 150, kot je bilo prvotno naznanjeno in 12 ranjenih.

Poslanik Francis je danes sporočil, da so boljševiki izprijemili ime svoje stranke v komunistično stranko. Prejšnji zunanji minister Leon Trocki ostane za sedaj načelnik komisarjev narodne revolucije-jonarne komunke. To je znamenje, da se ni popolnoma prelomil z Leninom, ker je resigniral kot zunanji minister.

Kozul Summers poroča iz Moskve, da je kongres sovjetov potrdil mir s centralnimi državami. Sporočil je tudi, da so vsi člani ameriškega Rdečega križa, ki so bili prej v Rumunski, zdaj na varnem in izven nemške črte. Nekateri med njimi so na poti iz Odesse v Moskvo. Rumunska kraljica je odlikovala vse zdravnike in bolnišnične strežnike Rdečega križa.

Petrograd, Rusija, 18. marca. — Boljševiški voditelj Marija Spričdonova je v pozivu na kmete izjavila, da pomeni odobrenje nemškega miru izgubo zemlje in svobode.

Moskva, Rusija, 18. marca. — Razpravljajoč o poslanici predsednika Wilsona na kongres sovjetov piše vladno glasilo Izvestija, da bo Združene države pomagale Rusiji in ji bodo osvobodile roke, da

Aretirani špijoni.

Včeraj je tajna policija v New Yorku spravila na varno šest oseb, ki so bile vodilne sile v velškanski zaroti, katere so vprizorile nemške spletke v tej deželi. Zvezni uradniki so s tem odkrili celo verigo špijonaže, ki seže celo nazaj do bivšega nemškega poslanika Johana grofa Bernstorffa.

Odkrilo se je tudi, da se je nameravalo odštiti Japonsko in Združene države, obenem pa izvesti vstajo v angleški Indiji, kjer so sodelovali tudi boljševiki.

Kolikor je znano, so osumljeni špijoni delovali v najmanj dveh ločenih skupinah. Voditeljica ene skupine, katere dolžnost je bila dobiti informacije glede ameriškega vojaškega pripravljanja, je bila Turkinja Mme. Despin Davidov. Štore, ločena žena nekega francoskega častnika in znana po evropskih glavnih mestih pod večjim številom drugih imen. Od početka vojne je delovala v Parizu, Londonu, Madridu, Lizboni in v New Yorku. Z njo so bili aretirani mladi baron de Beville, sin lojalnega Francoza, ki živi v New Yorku, Mrs. Charlotte Nix, ki je bila v službi Bernstorffa in en mož, ki pravi, da se piše grof Robert de Clairmont. Vse bodo preotirali v Francijo, razun Mrs. Nix, katero bodo poslali v Italijo, od koder je prišla. Pri njih so našli mnogo listin s tajno pisavo ter mnogo drugega važnega materiala.

Amerikanci v ognju.

V bojih se najbolj odlikuje ameriška artilerija. — Postojanka za izpuščanje plinov rasejana.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 19, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Z ameriško armado v Franciji 17. marca. — Ameriška artilerija je uspešno obstreljevala sovražniške čete in nove sovražniške postojanke pri Lahayville, St. Bausant, vas Montsee, Richecourt v Quart de Reserve, ob železniški progi Tannes-Nonsard.

Obstreljevala je tudi večjo skupino čet severozapadno od Buxieres.

Nadalje razstrelila neko baterijo metalcev min, ki je bila razpostavljena v dvojni črti ob zakopih.

Tudi sovražnik je obstreljeval razne točke naših pozicij. Razen bomb velike eksplozivne moči, je metal tudi bombe, napolnjene s strupenimi plini. Nekateri Amerikanci, ki so se nahajali v obstreljevalnem ozemlju, so izjavili, da je bil cilj Nemcev izolirati z močnim ognjem eno izmed pozicij.

Ozračje je bilo danes izvanredno čisto, vreme pa kakor poleti. Za sovražniškimi črtami je bilo mogoče videti veliko število železniških voz in manjše skupine nemških vojakov.

Parkrat so se pojavili v zraku aeroplani. Pri neki priliki se je naenkrat dvignilo v zrak par sovražniških strojev.

Aeroplani, ki se nahajajo v ozadju črte ter ščitijo ameriške opozovalce, so se hoteli zaplesti v boj s sovražniškimi zrakoplovi, kar se jim pa ni posrežilo. Ameriški protizračni topovi so razkropili par sovražniških strojev, ostalim so pa branili, da bi se boj približali zemlji.

Švica zahteva odškodnino.

Bern, Švica, 18. marca. — Švicaarska vlada je poslala nemški vladi noto, s katero zahteva plačilo za škodo, ker je bil uničen parnik "Sardinero", ki je vozil žito. V noti se tudi zahteva skrbna preiskava od strani nemških oblasti.

Španski parnik Sardinero je bil pod čartermem švicaarske vlade in je bil torpediran 26. februarja. Peljal je 3000 ton pšenice in žrta žrta držav.

Boj s podmorskim čolnom.

VELIK PODMORSKI ČOLN JE NAPADEL AMERIŠKO TOVORNO LADJO. — NEMŠKI PODMORSKI ČOLN SE JE NAGLO POTOPIL VSLED OGNJA. — POSADKA MISLI, DA SE JE PODMORSKI ČOLN POTOPIL. — LADJA JE BILA NA POTU TRIKRAT NAPADENA.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 19, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Atlantsko pristanišče, 18. marca. — Velikanski podmorski čoln, o katerem se je poročalo, da se gradi v Nemčiji, operira v Atlantiku, kakor pripoveduje Karol Eckmann iz Philadelphije, prvi častnik neke ameriške tovarne ladje, ki je danes prišla v tukajšnje pristanišče.

Posadka poroča, da se v evropskih vodah nahaja vse polno podmorskih čolnov. Streljali so na podmorske čolne ob dveh drugih prilikah: v enem slučaju so komaj ušli torpedi. Ladja je priplula vsa prelučnjena od šrapnelov.

S. W. Mastiano, ki pripada posadki, je bil ranjen na nogi in so ga poslali v neko mornariško bolnišnico.

Podmorski čoln, ki nas je 1. marca napadel, je bil dvakrat tako velik kot kateri drugi, ki sem ga do zdaj videl, — je rekel Eckmann. — Ima približno 2,000 ton, kar pomeni, da lahko križari po morju tri mesece. Njegovi topovi imajo večjo strelno razdaljo kot naši mornariški topovi. Nikogar nismo mogli videti na podmorskem čolnu, ko je streljal; to pa zato, ker je bil daleč od nas.

Tovarna ladja ima 6,945 ton. Odplula je pred tremi tedni iz nekega angleškega pristanišča in je bila zaradi večje varnosti pobarvana tako, kot valovi in oblaki.

Ko smo bili dva dni na vodi, je podmorski čoln izstrelil torpedo, ki je šel mimo prednjega konca naše ladje. Četvrta vrsta strelav iz našega topa je prisilila podmorski čoln, da se je naglo potopil. Pozneje smo izvedeli, da je ravno isti podmorski čoln naslednjo noč na istem mestu potopil neko bolniško ladjo.

Ob pol šestih zvečer 1. marca je prvi častnik poročal o "boji" ravno na poti ladje. Ko je bila ladja 245 milj zapadno od Queenstowna kjer je zelo mnogo 'boj', so treji častnik in 37 mož posadke hiteli na krov. Z daljnogledom je bilo mogoče opaziti "bojo", ki pa je bil veliki podmorski čoln, ki je čakal na ladjo.

Na razdaljo 8,000 jardov je pričel podmorski čoln streljati; naša ladja pa je plula cik-cak, da ubeži torpedu. Ladja je odgovarjala na strele, toda padli so prekratko. Podmorski čoln je oddal 70 strelav, pa nobeden ni zadel. Nato se je odločil, da pride bližje.

Amreški topničarji, med katerimi so se razletavali šrapneli, so oddali 90 strelav. Ko je podmorski čoln polagoma prišel tako daleč, da so ga dosegli naši streli, je padlo zadnjih 29 strelav prav blizu njega.

Podmorski čoln je na vsak naš strel oddal dva strela. Navzlic prizadevanju častnikov in moštva ni bilo mogoče hitreje streljati. Šrapnel, ki se je razletel 15 jardov od poveljniškega mostu, je ranil Mastiana.

Naenkrat je en strel z ameriške ladje zadel podmorski čoln na sredo. Podmorski čoln je takoj vstavil streljanje in je izginil s prvim koncem naprej.

Nisem prav gotov, — je rekel Eckmann, — ako smo ga uničili, kajti težko je to določiti na tako razdaljo. Mogoče se je samo skril pod vodo, ker je bilo zanj na površju prenevarno; toda zdi se mi, da je bil zadet.

Isto noč so opazili tik ob vodi tri signalne luči blizu ladje, ki je vozila brez luči. To so bila znamenja cele flotile odmrskih čolnov, ki so poskušali zopet najti ladjo. Častnik ni mogel dognati pomena teh luči, kajti mogoče je tudi, da so bila ta znamenja prijateljskih ladij.

Od 4. marca naprej ni bilo opaziti nobenega podmorskega čolna več. Tega dne pa se je pokazal blizu ladje periskop. Ladja je zopet vozila cik-zag, posadka pa je streljala. Podmorski čoln se je takoj potopil.

Tovorno ladjo je podmorski čoln dvakrat zadel, toda ni bila hudo poškodovana.

Boji na Finskem.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 19, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Stockholm, Švedija, 18. marca. — General Mannerheim ki poveljuje finskim vladnim četam, vodi uspešno ofenzivo proti upornikom v rdeči gardi. Zavzel je vas Heinola in vjel 3000 mož rdeče garde.

Demobilizacije avstrijske črne vojske.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 19, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 18. marca. — Neko dunajsko poročilo na berlinski list "Vossische Zeitung" pravi, da se bo takoj pričela demobilizacija treh najstarejših letnikov črne vojske, ki se bo

ri z avstrijsko armado in ki obstoja iz mož, ki so bili rojeni 1867, 1868 in 1869. Demobilizacija bo končana v maju, oktobru, oziroma v decembru.

Boji v Italiji.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 19, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 18. marca. — Neko oficijelno poročilo, ki je bilo danes izdano v Rimu, pravi, da so laške patrole pri svojem napadu blizu Jadranskega morja vplenile mnogo vojnega materiala od sovražnika. Drugi oddelki pa so porušili avstrijsko-nemške utrdbe v dolini Judikarje. Laška mornarica je v dolini Pijave pregnala sovražne oddelke. Mornariški zrakoplov je včeraj bombardiral sovražniško demobilizacijo treh najstarejših letnikov. Laški letalci so spravili na tla pet sovražnih letal.

Čehi in Slovaki

Tudi Čehi so nastali iz zahodne slovanske veje, in to ne samo pravi Čehi, ampak tudi Slovaki, ki se lahko po pravici in iz raznih stališč združijo z njimi v en narod, da si jih je usoda znatno oddelila in jih bo gotovo še bolj.

Obe veji sta izšli iz skupnega pracentra, ki se je poleg poljskega in polabskega nahajal nekje na severu Sudetskih gor in ki je morda segal tudi v Moravsko; odtod so prišli predniki Čehov in Slovkov v svojo historično zemljo. Prišli so torej iz severa, morda skupaj v enem toku, morda v raznih dobah.

Zgodovina ne ve o tem ničesar in samo arheologija si upa s pridržkom, da so tako zvani žarni grobovi lužiškega tipa — slovanski, oziroma češki, izreči mnenje, da je bilo Češko in Moravsko že pred polovico I. tisočletja pred Kristom — naseljeno.

Zibelka Čehov in Slovkov je bila torej severneje, toda z ozirom na arheološke sklepe lahko rečemo, da so bili na Češkem in Moravskem do neke mere avtohtoni. Isto velja o ogrski veji.

Ponavljja se sicer in v novejšem času zopet krepko trdi dr. S. Czambel, da Slovaki niso prišli skupno s Čehi, — da so prišli oddeljeni od drugih od jugovzhoda — vse to v smislu teorije, po kateri se Slovaki ne štejejo po svojem postanku k slovanski zahodni skupini, ampak k južni, toda ta teorija nima zadostne opore, niti historične, niti filološke.

Jezikovna podobnost kaže neovržno, da so Čehi in Slovaki spadali v eno skupino s Poljaki, Lužiškimi Srbi in Polabani in da so se skupno z njimi razširjali.

Čehoslovaki so prekoračili Sudete in Karpate in so se naselili najprej na severu Češke, Moravske in ogrskega Slovaškega — niže so prebivala galska in ilirskotraška plemena, pozneje tudi nemški Markomani in Kvadi — in odtod so se razširili po odhodu tujcev ne le po vsem ozemlju, kjer danes prebivajo, ampak tudi naprej proti jugu.

To velja o Čehih na Češkem in Moravskem in o Slovaki na Ogrskem, katerih veliki in številni otoki v stoliščah ostrihromski, peštanski, na jugu tjekovski in novogradski, i nše druge stare vesti pričajo, da je prvotna naselitev segala veliko bolj proti jugu, kjer so se mešale z njimi naselbine jugoslovanskega postanka — Slovenci in Bolgari.

Na vzhodu se ne more določiti stara meja in omejitve z Vagom, Gronom, Teplo in Turyso niso nič drugega ko — hipoteze. Vemo le, da ni šla tu tako daleč kakor danes (skoro do Tise), zakaj velik del vzhodnih Slovkov so — Rusi, poslovačeni v zgodovinski dobi.

Na severu so hitro zaseli čez gore do Trenčanskega, Orave in Spiša poljske planine. Na severu je šla meja poleg Sudetskih gor (samo Šloknovsko in Friedlandsko je bilo srbsko tako zv. župa Zagazd); v Šleziji je bilo češko Opavsko.

Na zahodu so segali Čehi v VII. stoletju, ko se začela njih zgodovina, pisano dokazana, s svojimi otoki čez Sumavo tudi v Bavarsko in na jugu do Donave, — mestoma celo čez njo.

Kako daleč je šla naseljenost v staro Panonijo in ali so prebivali tam Čehi ali pa predniki Slovkov, ne moremo trditi z zagotovitjo. Po vsem so segali vsaj do Blatnega jezera, kar spričuje zgodovina knezov Pribine, Kocelja in Svatopluka.

Kakor drugi slovanski narodi tudi Čehi izprva niso bili enotni.

V začetku zgodovine vemo malo o notranjih razmerah na Ogrskem in Moravskem. Verjetno pa je, da so bili glavni rodovi, ki tu danes nastopajo: pravi Čehi, Hanaki, Lahi in Slovaki, Valahi, že v tem času stalno naseljeni; posebno kar se tiče slovaške diferenciacije, je to zelo verjetno. Samo tega ne vemo, kje naj iščemo staro češko-slovaško mejo, ali na dolnjem in srednjem toku Morave, kakor je hotel Šafarik, ali dalje proti vzhodu.

Več vemo o Češkem, kjer se nam v X.—XI. stol. v ozemlju izven obmejne gozda kaže cela vrsta rodov, med katerimi poznamo v severnem delu ozemlja od izviru Oharke proti vzhodu — Sedličane, Lučane, Lemuze, Dečane, Litomerece, Pšovane, Harvate (češke?), v sredi ozemlja Čehce, poleg njih Zličane in na jugu Budjeviškem — Dudlebe.

Nad te rodove so se brzo po številu in moči dvignili Čehi, jih — podpirani od svoje ugodne lege obvladali in se združili z njimi v celoto, na katero je prešlo tudi njih ime. Že v IX.—X. stoletju se rabi ime Čeh (Bohemi se prej) v širšem pomenu besede za vse zgoraj imenovane rodove.

Tako združeni nardo, ki je prebival v sredi Evrope nenavadno natančno oddaljen od severnega in južnega morja, na gornjih tokih velikih, važnih rek in ki je bil izvrstno obvarovan s prirodnimi nasipi, se je začel razvijati zelo veselo in nadejno.

In da ni bilo — njegovih lastnih knezov, ki so hitro zadali njegovemu razvoju in bodočnosti vsled dobičkalnosti velik udarec, zgodovina češkega naroda bi bila drugačna in češki narod bi imel v slovanskem svetu drugačno stališče kot danes.

Ta udarec je bila — nemška kolonizacija Češke in Moravske.

Na jugu so prodirali Nemci ob Donavi proti vzhodu sami in so stiskali češko-slovaške naselbine. To je bilo naravno in samo to bi razvoju češke narodnosti ne bilo

nikdar mnogo škodilo, ker je nemški val na Litavi trčil ob — madjarski jez.

Več je škodila Čehom kolonizacija, ki so jo vabili češki knezi sami iz rodu Premyslova, Premysl Otakar I. (1197—1230), Vaclav I. (1230—1253) in najbolj Premysl Otakar II. (1253—1278) in njega nasledniki, po njihovem vzgledu pa plemstvo z duhovščino, posebno pa samostani.

To je storilo, da je češki življenjski v notranjosti meje češke dežele kmalu obdan bil s pasom nemških naselbin, ki so se neprenehoma krepile in množile, in mest, najprej pod Rudnimi gorami in Šumavo in ob dolnji Labi, potem pa tudi na Liberskem, Trutnovskem, Kladskem in pod Jaseniki.

K temu je pristopila tudi vrsta nemških naselbin v notranjosti češke dežele. Od XIII. stoletja naprej je bilo prebivalstvo Češke in Moravske narodnostno — razdeljeno.

Teritorialno ni bil nemški pas v začetku širok in kompakten, ker se je tvoril v goščavah obmejnih gozdov.

Niti ogrsko Slovaško ni bilo obvarovano pred nemško prodirajočo silo.

V severni, morda slovaški del Panonije je začela germanizacija prodirati že v IX. stoletju, kakor je razvidno iz nemških imen iz leta 850 v "Conversio Bagoarorum et Carantanorum", in na severu Ogrske so poklicali že v XI. stoletju deželni upravitelji ki so vladali namesto mladotnega Geze II. (1141—1161), veliko množico Nemcev v Spiško župo, da bi jim bili tam opora proti stikom zvojenjske župe s poljsko državo.

Po vzgledu te prve kolonizacije so se začeli Nemci seliti, in sicer od XIII. stoletja od zahoda v stolice prešpursko in nitransko, od juga v tjekovsko in hontjansko (prej ni tu nikakega sledu Nemcev), in ta selitev se je ojačala posebno po tatarskem navalu l. 1241, ko je bila dežela opustošena in ko so kralji potrebovali novih premožnih naselencev (posebno za Bele IV.).

Tako se je zgodilo, da po besedah Križkovih na koncu XV. in v prvi polovici XVI. stol. ni bilo na Slovaškem skoro nobene občine, v kateri bi ne prebivalo vsaj nekaj nemških rodbin.

Središče in opora nemškega življa poleg spiških mest je postala zveza banjskih mest, na čelu Kremnica (v virih se omenja najprej Krupina leta 1238, Banjska Bistrica leta 1255 in Nemško Pravno leta 1267). To je trajalo do konca XVI. in začetka XVII. stoletja, ko sta dva narodnostna zakona, ki sta bila v zbornici sprejeti (leta 1563 in 1605), odstranila svoboščine nemških mest in nemščino privedla do pada. Od tega časa se začenja slovačenje in madjarjenje severnoogrskih Nemcev (poslovačili so se na pr. Pukanec, Nova Banja, Bela, Ljubietova, znatno tudi Štjanica in Banjska Bistrica).

Toda razun popisanega nastanka obmejne nemškega ozemlja na Češkem in na Moravskem vidimo, kako začenja nemški življenjski od XIII. stoletja tudi drugače vplivati na notranjo češko deželo, kako zatira domače uredbe in slovanski jezik; nemščina je dobila skoro veljavno uradnega govora, nemški meščani nemških mest so imeli prednosti, privilegije, svoboščine napram češkemu ljudstvu, na dvoru, pri plemstvu in v mestih je gospodovala po Petru Žitavskem nemščina tako, da se je Dalimil že začel bati pogina češkega naroda.

V začetku XIV. stoletja je prišlo to tako daleč, da je pri kronanju kralja Jana leta 1311 večina zbranega ljudstva pela nemško in samo manjšina češko!

Za Karla IV. in njegovega sina Vaclava pa je nastal preobrat v prospeh češkega življa, kateremu sta se pridružila tudi plemstvo in duhovščina, ki sta se znova začela brigati za domači jezik.

Ta preobrat so namah dokončali v XV. stoletju husitski boji, ki so se v znamenju vere zmagovito bojevali tudi za češko narodnost in proti Nemcem. Nemci v mestih so bili oslavljeni ali popolnoma izgnani, češki jezik je povsod zavladal in izmed mest so se počela na pr. — Zatec, Litomerec, Ustje nad Labo, Kraljičin Dvor, Jaromer, Kraljičin Gradec, Nemški Brod, Časlav, Kutna Gora, Pelhrimov, Sušice, Budjevice, Kaplice (Srebro in Plzenj sta bila češka že na koncu XIV. stoletja).

V tem času tudi dobi na Češkem, Moravskem in na Šlezkem češčina pravice uradnega jezika. Za izključno uradni jezik je bila proglašena češčina na Opavskem že leta 1431, na Tešinskem leta 1434, na Moravskem leta 1480, na Češkem leta 1495.

Sploh se je v teku XV. stoletja Češko in Moravsko hitro počelo, zakaj utrdila se je narodna zavest v čeških deželah in oslabele je nemštvo v notranjosti in v obmejnem pasu — toda vključ vsemu temu ni imela ta velika in slavna doba češke povzdige trajnega učinka.

Pred vsem je bil že istočasno v XV. in XVI. stoletju del češkega ozemlja znova ponemčen vsled germanizatoričnega vpliva protestantizma in nove dinastije. Potem so prišle nove vojne in preganjanje, vsled česar so opustela cela sela, dočim so se Nemci začeli množiti po silnem navalu novih kolonistov iz Mišne, Voigtlanda, iz Frankovskega in Palacije.

Tako se je zgodilo, da se je ravno v dobi, ko je vladal uradni češki jezik v deželi, kjer je cvetela češka govorica in literatura, izgubilo vključ temu največ češkega ozemlja!

(Nadaljevanje na 5. strani.)

Severna zdravila zdravijo zdravje v družinah.

SPOMLADANSKI IZPAHKI

so običajno v zvezi z bolečinami, pekočimi in srbečimi občutki na koži, ki upljuje zelo neprijetno na bolnika. Včasih se teh izpahkov kar prenašati ne more. Kar pri tem želite, je, da bi vam kmalu odleglo. Vzemite v takih slučajih kako uspešno mazilo. Mi vemo že izkušnje, da je

Severa's Skin Ointment

(Severova Mazilo za kožne bolezni) izvrstno zdravilo pri takih izpahkih na koži, ker vam hladi kožo in manjša srbenje. Izvrstno mazilo zoper lišaje, kraste, garje, spahke, luske in razne druge bolezni na koži. Cena 60c. Na prodaj v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Dopisi.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

škem odru. Doma je bil iz Cirknega na Primorskem. V Ameriki je bil že nad 13 let. Bolehal je že nad 2 meseca na pljučnici. V starem kraju zapuščen soprogo in tri otroke. Star je bil 45 let. Bodi mu lahka tuja zemlja, njegovi soprogi ter otrokom pa naše sožalje. Zahvaljujem se vsem darovalcem, ki ste kaj darovali, posebno zahvala pa Antomu Juncu, ki se je zavzel cele zadeve.

S sestrskim pozdravom
Martin Korosechetz.

Cleveland, Ohio.

Čeravno nas je tukaj veliko rojakov, pa vsemu se vidi le redkokdaj dopis v "Glasu Naroda"; zatorej bi jaz prosil za primoren prostor v Vašem listu.

Kakor povsod, gre z delom se precej dobro, zaslužek pa je odvisen od dela: pa kaj nam pomaga, ako zaslužimo še toliko, ko nam ta kruha draginja vse žepe izprazni, zraven pa človek še za do-

nar kmalu ne bi mogel dobiti, kar bi želel.

Last "Glas Naroda" prebitam vsak dan, ker v njem človek dobi še največ razvedrila, zatorej ga toplo priporočam cenjenim rojakom, da naj nikar ne bo nikdo brez tako dobrega lista, kakor je "Glas Naroda". Ker me najbolj dopisi veselijo, zato mi gotovo ne bo nikdo zameril, ako bom omenil tukaj na tem prostoru, da sem naletel na dopis v št. 60 iz Brewster, Ohio. V tem dopisu je napadeno poročilo. Rojak J. C. Hrovat piše, da imajo dve tovarni za lokomotive. To pa nikakor ni resnica. Mogoče se je dotični zmotil, ali pa po pravici noče pisati, ker tam so meni razmere že od prej znane. Naj tukaj omenim, da v Brewsterju je samo ena tovarna za lokomotive in ravno tista družba ima zraven tudi Round house, kar bi se pa nikakor ne smelo pisati, da sta dve tovarni. Dotični tudi omeji, da so imeli v predpastnem času ženitovanje; piše, da je nevesta doma iz Ribnice, kar pa ne odgovarja resnici, ker nevesta je rojena v Zdrženih državah, in sicer v našem mestu Clevelandu. Zato sem jaz napisal per vstrie v pojasnilo, zraven pa dopisniku toplo priporočam, da naj še v prihodnje kaj omeni tamnejše razmere.

Naj za danes zadostuje, pa prihodnje kaj več. H koncu svojega dopisa pošiljam iskrene pozdrave vsem čitateljem in čitateljkam. 'Naročnik.

Collinwood-Cleveland, O.

Čeravno nas je dosi Slovencev in Slovač, se vidi prav malo dopisov iz naše naselbine. Jaz sem se pa namenila odgovoriti našim fantom, oziroma pečlarjem.

Barbertonskemu pečlarju bi svetovala, da bi prišel v Collinwood, da mu ne bo treba z nosom loncev lizati, jaz mu dam precej par žlic. Kako je vendar to, da vi pečlarji vedno lonce lizate? To je pa spet nekaj modernega, posebno sedaj v vojnem času!

Strinjam se s collinwoodsko May, kar piše. Nikar ne vzeti pečlarja, raje počakati vojaka, ker pečlar vse ve in vse vidi. Raje vzemi boarderja, ga boš že sama ušla, kakor boš znala, ker, če ga boš ušla, bo vedno ubogal. Pečlar pa zna samo po svojih loncih brskati. Kako je to, da sedaj pečlarji tako napredujejo, ko je toliko deklet? Menda je to, da Avstrijka nobena ne mara, ker ima vsaka svojega v Strie Samovi armadi. Tolklo v odgovor.

H koncu svojega dopisa pozdravim vse pečlarje in kuharice.

Collinwoodanka.

Zelo koristne stvari, — med njimi boste našli več takih, ki jih nujno potrebujete.

V zalogi imam, poskrbujem ter razpošiljam širom Zdrženih držav zelo koristna naravna sredstva in pripomočke, kakor: sladno ječmenovo kavo, arnika, brinjevo olje, encijan, grško seno, hvošč, lipov cvet, lapuh, tarženože, vinska ruta, ter druge

enake stvari ki so obširno opisane v knjigi "Domači zdravnik" in se vporabljajo zelo uspešno po celem svetu.

Potem imam tudi raznovrstne dišave, ki se priporočajo v knjigah "Dobra kuharica" in "Slovenska kuharica", in se potrebujejo za pripravo okusnih jedil, na primer majaron, šatraj, muškator cvet, paprika (prašek), lorbarjeva peresca, žajbelj, žefran i. t. d.

Postreč vam zamorem tudi z različnimi semeni, kakor: seme za salato, peteršilj, fižol, peso, korenje, zeleno, i. t. d. Pišite po cenik.

MATH. PEZDIR

P. O. Box 1611

New York, N. Y.

Iz zakladniškega urada.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

HRANI IN POSOJAJ SVOJE PRIHRANKE

STRICU SAMU.

On jih potrebuje sedaj! Vi jih boste potrebovali po vojni!

KUPUJE VOJNO VARČEVALNE ZNAMKE

OBVEZNIČE VLADE ZDRUŽE NIH DRŽAV.

Nosijo štiri odstotne obresti, plačljive na četrt leta.

Lahko pričnete

S PETINDVAJSETIMI CENTI,

če kupite varčevalno znamko Zdrženih držav.

Vaš poštar, vaš bankir, vaš časopis in številno drugih prodajalnih agentur vam bo povedalo vse glede teh znamk. Oglejte si jih!

TO JE VAŠA DOLŽNOST.

TO BO OHRANILC ŽIVLJENJE.

TO BO IZVOJEVALO VOJNO.

Ako se bodo rojaki odsvajali našemu kičen v polni meri, v korist samim sobi, in slovenskemu narodu za ugod, bomo imeli obilo dela in skrbri brez zasluzka, toda z veseljem smo pripravljeni za velevažno stvar storiti vse, kar je v naši moči.

Na celim svetu se dandanes ne more denarja bolj varno in obrestonosno naložiti, kakor v vojno-varčevalnih znamkah Zdrženih držav. Vsak jih zamore dobiti v vrednosti en tisoč dolarjev, in ne več. Sezite po njih brez odloka, vsak po svoji moči.

Kadar nam pošljete denar, priložite 16 centov v znamkah za poštino registriranega pisma, v katerem vam bomo poslali znamke.

Pripravljeni smo tudi vojno-varčevalne znamke hraniti pri nas, in v takem slučaju se nam naj pošlje poleg denarja za znamke le 3 cente za poštino pisma, v katerem bomo poslali potrdilo.

Vsako naročilo naj bo podpisano s lastnoročnim podpisom istega, ki bo kupil znamke.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

TVRDKA FRANK SAKSER

12 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Italijani in Jugoslovani.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on March 19, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Doba tajne diplomacije, ki je sama sebi pripisovala pravico, da ravna z narodi kakor z mrtvim tržnim blagom, je minila in prvič v zgodovini civilizacije prihaja mednarodna politika v jasno luč široke javnosti. Prihodnja mirovna konferenca ne bo več dunajski ali berlinski kongres, kjer so se morali interesi narodov umakniti ambicijam dinastij in bledim teorijam okostenelih državnih ekvilibristov.

Če pa naj bodo narodi pripravljeni na veliko nalogo, ki jih čaka ob koncu sedanje tragedije, se mora neizogibno že sedaj odkrito razpravljati o vprašanjih, ki se tičejo sporov ali nesporazumov, in bi lahko postala nevarna, če se ne pripravijo tla za pravično rešitev.

Med temi je tudi vprašanje razmerja med Italijo in Jugoslovani. Oba naroda imata doslej neizpolnjene nacionalne aspiracije, ki se morejo uresničiti le z izpremembo sedanjega političnega zemljevida južne Evrope in oba morata doseči svoje cilje le na račun Avstro-Ogrske. Ker se pa oba naroda na mnogih točkah geografskega dotikata, tako da živita v mnogih krajih pomešana, se ni čuditi, da reklamira eden in drugi del razne kraje zase, vsled česar postajajo nasprotja neizogibna.

Da se doseže trajen mir, je nujno potrebna odstranitev vsakega takega antagonizma; čim bližje bodo po končani vojni vse druge razmere idealu, tem težje bo vsak podjarmljeni narod prenašal krivico in tem strastneje bo vlagal vse moči, da se je otrese. Dosedanje izkušnje pa govore dovolj glasno, kako nevarno je tak položaj svetovnemu miru. Kar se tiče vojne sploh, je alternativa za bodočnost nedvomno ta: Ali vobče ne bo vojne, ali pa bo svetovna, takoj ko izbruhne.

Popolnoma očitno je, da se gospodarski, kulturni in socialni interesi čimdalje bolj internacionalizirajo. Dosledno se pa to godi tudi s političnimi interesi. Vpričo tega so minili časi, ko so se narodi na enem kraju zemeljske oble lahko topli in vzajemno uničevali, dočim se njih antipodji, včasih pa tudi že njih sosedi niso niti zmenili za tak prepri.

Že balkanska vojna se je le z največjim trudom lokalizirala in še po sklepu bucareškega miru je bila največja nevarnost, da vzplamti vseevropski požar, ko je jela Avstrija "uvaževati" bolgarski apel. V mnogih ozirih je sedanja vojna res le posledica tistega miru; vojna, ki je bila takrat na obzorju, ni bila preklicana, ampak odložena in sedaj jo imamo.

Prav ta vojna pa kaže, da ni več misliti na lokaliziranje obojenih konfliktov. V njej vidimo države, ki niso imele same od sebe nobenih vojnih namenov, pa jih je sila razmer pognala na krvavo plesišče. V bodočnosti se bodo gospodarski in politični interesi še bolj spajali in veržili; kakor povzroči kamen, vržen v vodo, vse širše in širše kroge valov, tako zadene vsak konflikt ob daljine in daljine interese.

Navidezne malenkosti dobivajo v teh razmerah lahko velik pomen in zato je v interesu bodočega miru treba skrbeti, da se odstranijo kolikor mogoče vsi povodi konfliktov, ne le med velikimi državami, ampak tudi med malimi narodi.

Razumese, da se s tega stališča ne morejo uresničiti vse aspiracije. Toda to se ne more zgoditi sploh na noben način, ker je preveč težjen, ki se križajo in si nasprotujejo. Nobena preureditev se ne more izvršiti tako, da bi bili vsi takoj z njo zadovoljni. Ako ne doseže kajzer svojih imperialističnih vojnih ciljev, ne bo pel hozana nobenemu novemu redu. To seveda ne more biti merodajno, kajti narodi ne morejo igrati vloge očeta in sina, ki sta guala osla na semenj in nista na noben način mogla ustreči ljudem. Podlaga, na kateri je upati, da bo mir trajen, more biti le pravičnost in demokracija. Dinastija hrepeni po veliki moči; narodi v svobodi se kmalu sprijaznijo s svobodo drugih narodov.

Za nas je tudi v našem razmerju do Italije pravičnost vodilni motiv. Vse, kar je resnično italijanskega, privoščimo Italiji; nobene pedi prave italijanske zemlje ne zahtevamo zase; prav tako pa tudi ne moremo odnehati od postulatov, da se združijo v skupni federaciji vsi deli, ki so faktično jugoslovanski.

Pri tem je jasno, da bo v mnogih detaljih vprašanjih neizogiben prijateljski kompromis. Geografska črta, ki bi nas čisto delila Jugoslovane od Italijanov, se ne more potegniti. Take razmere so tudi v drugih krajih. Ako na primer dobe Italijani južno Tirolsko, takozvani Trentin, ki jim brez vsakega dvoma pripada, dobe s tem tudi nekaj Nemcev, katerih naselbine so pomešane med italijanskimi.

V jugoslovanskih deželah, poglavito v Istri in Dalmaciji, ostane nekaj italijanskega prebivalstva. Nasprotno pa ostanejo rezijski Slovenci na Beneškem in za nas je gotovo, da bodo tudi nadalje politično ločeni od nas, ker leži med našim in njihovim ozemljem Furlanija, do katere priznavamo vso pravico Italiji.

To utemeljuje potrebo sporazuma o pravicah narodnih manjšin. Doslej je bilo o teh pravicah malo teoretičnega razpravljanja, a še manj praktičnega priznanja. Ali zatiranje nacionalnih manjšin, tudi zelo majhnih, ni le brutalno in toliko naglašani kulturni naše dobe nasprotno, temveč postane tudi lahko politično nevarno. Ne glede na to je nesmiselno, ker ne daje številnejšemu narodu nobene koristi.

Pri sklepanju miru se bo pokazalo, da bo imelo prav mnogo držav nacionalne manjšine, in če je nacionalna načelo kaj vredno, bo moral vsak narod priznati svojim manjšinam gotove pravice, ako bo hotel, da bodo njegovi v drugi deželi bivajoči člani uživali enake pravice.

Taka vzajemnost bo potrebna tudi med Italijani in Jugoslovani; to je edina pot, da se prebredejo težave, ki izvirajo iz naravnega položaja in da se ustvari iskreno prijateljstvo med narodi. Ako je v ameriških Zedinjenih dr-

žavah, kjer se zbirajo pripadniki skoraj vseh narodnosti sveta — pred kratkim jih je bilo le na nekem chicaskem banketu 38 zastopanih — mogoče, da si ustanavljajo svoje šole, da goje svojo umetnost, da vzdržujejo svoje cerkve, da dobivajo na sodiščih in drugod tolmače svojega jezika, ne da bi bila vsled tega nacionalna enota Zedinjenih držav kaj ogrožena, ne bo niti za Italijo niti za Jugoslovane nevarna, ako bo tukaj nekaj italijanskih, tam nekaj slovenskih šol, ako bo v Ljubljani in Zagrebu priznan doktorat italijanskega, v Benetkah in Firenzi pa doktorat jugoslovanskega vseučilišča.

Zahteve Italije po vzhodnem obrežju Jadranskega morja, kjer je prebivalstvo v ogromni večini slovensko-hrvatsko-srbsko, so izvirale iz nazorov stare državniške šole, ki je vedno špekulirala z "ravnotežjem držav". Kakor je predsednik Wilson v svojem zadnjem govoru na glasal, je to načelo za vse čase diskreditirano in mora vsakim imperializmu pasti v grob. Potreba take politike mine popolnoma, če je tudi malim narodom mednarodna garantirana svoboda in neodvisnost. Tedaj ni treba stremeti po nenaravni veličini, ampak vsak se lahko zadovolji s tem, kar je res njegovo. To pomeni uveljavljanja narodnega načela.

Ob poštenem priznanju tega načela bo sporazum med Jugoslovani in Italijani prav lahak. Tem ložji bo, ker je med obema marsikaj, kar jih mora zblíževati in družiti. Že sosesčina, vsled katere je bil promet med obema vedno živahen, vpliva na to. Mnogo sorodnega je v temperamentu obojih. Tudi kulturnih stikov je bilo med njima mnogo več, nego se navadno misli. Vsi pogoji so dani za prijateljsko sosesdvo in v mnogih rečeh za vzajemno podpiranje. Treba je le, da se uresniči temeljni pogoj, to je: Vsakemu svoje.

Veliki rop v zakladnici

DETEKTIVSKA POVEST.

Leto pred praznovanjem stoletice v Philadelphiji se je izvršil senzičionalen rop v zakladnici Združenih držav v Washingtonu. Nekega jutra so našli, da je na skrivnost način izginilo 47.000 dolarjev. Denar je obstajal iz bankovcev Združenih držav po \$500 in oblasti niso mogle na noben način pojasniti te drzne in presestljive tatvine. Težkoče preiskave so postajale vedno večje vsled tega, da so bili ukradeni bankovci stari. Če bi bili ti bankovci novi, bi bile njih številke zaporedne in lahko stvar bi bila identifikirani jih ter jih zaslediti. Kot ponavadi v takih slučajih, so stali vsakega v departmentu pod nadzorstvo. Slučaj so poverili "ajni službi Združenih držav in službenici te organizacije so šli z navdušenjem na delo.

Skoro vsakega, ki bi količkaj mogel biti v zvezi z vzprijetjem ropom, so zasledovali in tekmo par tednov se je nahajala vlada v posesti osebne zgodovine in navad teh uslužbencev. Če je imel kdo teh uslužbencev navado prisostvovati dirkam, so to dejstvo razlagali kot neugodno in sumljivo zanj. Če je preveč ljubil veselja dobro obložene mize ter obiskoval drage prostore, je bil to madež na njegovem rekordu. Če je rad pil, je istotako padel nanj sum. Dejanski so stali na opazovalno listino tudi zmerne pivce, lasiravni je dolgoletna izkušnja dokazala, da so bili največji zločinci na svetu osebe, ki so se vzdržale pijače v katerikoli obliki in ki so bile zelo zmernih navad.

Preiskava se je vršila tako že dosti dni, predno so prišli detektivi do prepričanja, da je bila tatvina delo "od znotraj", to je, da jo je izvršil nek uslužbenec v departmentu. Dognali so namreč, da je nek uradnik, po imenu Benjamin Hallock, izdajal več denarja kot ga je mogel vsprico svoje plače. Bil je kompetenten uslužbenec ter so ga dotedaj smatrali za zanesljivega in zaupanja vredno osebo. Našli so tudi, da je naprimerno intimen z nekim salunerjem na Pennsylvania Ave. Od onega trenutka naprej so tako salunerja kot Hallocka stalno zasledovali ter v kratkem času so možje Tajne službe vedeli o njem in njegovi trgovini skoro ravno toliko kot pa on sam. Njegov prostor je bil shajališče številnih sportnikov v narodnem glavnem mestu in eden najbolj pogostih obiskovalcev je bil nek slavni znanec, ki je bil znan v skoro vseh sportnih središčih. Tokom neke noči in dočim so bili detektivi na straži, so imeli tri trije, namreč Hallock, saluner in oni sportnik, dolgo konferenco v privatni sobi salunerja. To zborovanje je pričelo uslužbenec Tajne službe,

krivec, a težkoča je bila v tem, kako dokazati njegovo krivdo.

Končno se je sklenilo konfrontirati ga z dokazom v roki, v upanju, da se ga s tem dovede do priznanja, ki bi torej dovedlo ki bi torej dovedlo do rešitve te skrivnosti. Osumljenec je dobro poznal način dela Tajne službe Združenih držav. Vedel je, da je eno skoro neizpremenljivih pravil tega departmента ne izvršiti aretacije, dokler nima v rokah zadostnih dokazov, potom katerih je mogoče obsojiti krivca ter mu dokazati njegov zločin. To pravilo je, ki zbuja pri navadnem zločincu strah pred sodnijskim postopanjem pred sodiščem Združenih držav. On ve zelo dobro, da se konča najmanj osemdeset odstotkov slučajev, o katerih se razpravlja pri teh sodiščih, z obsodbo obdolženega. Človek, ki ve vse to, bo skoro gotovo priznal vse, kadar se s stavi lice v lice z zastopnikom Tajne službe.

Vsled tega so sklenili aretirati Hallocka ter ga obdolžiti tega zločina. Detektiv, kateremu so povedali to nalogo, je bil eden izmed najbolj prebrisanih v celem departmentu. Ta detektiv je torej šel v stanovanje Hallocka v času, ko je vedel, da ga dobi samega doma.

— Well, — je rekel detektiv z neko prostodušno famijarnostjo in brez vsakega uvoda, — ples se je pričel. Če hočete sebi dobro, nam boste vse povedali.

Hallock je za trenutek izgubil svoj mir. Poznal je detektiva, ki je prišel k njemu in najbrž je tudi spoznal, da je vse izgubljeno. Kljub temu pa je za trenutek o-mahoval.

— Kaj mislite? — je vprašal s prisiljenim izrazom začudenja in žaljene nedolžnosti.

— Prav dobro veste, kaj mislim. Tajnost denarja, katerega se pogreša, se je razkrilo. Izgubili ste svojo službo v zakladniškem uradu in sedaj se nahajate pred dolgo kaznijo v ječi. Mi vam vse glede vaših odnošajev do ostalih dveh oseb in vaša bodočnost je odvisna od načina, kako hočete sodelovati z nami.

Učinek je bil natančno tak, kot so ga hoteli doseči. Hallock ni vzprijel nobenega nadaljnjega poskusa, da bi tajil tatvino. Objubil je celo, da bo šel na sodišče in povedal vse, kar ve glede pogrešanega denarja. Detektivi so bili vsi očarani od tega uspeha. Uspešni pa so bili preko svojih pričakovanj. Vsem se je zdelo, da bo

osebna po vsem tem le stvar formalnosti.

Najboljše izgotovljeni načrti pa se včasih vendar izjalovijo. Zato je ena najbolj težavnih stvari na svetu, če pride do istinitega dokazanja take zarote. Tako saluner kot sportnik sta bila odločena in na skrajnosti pripravljena borila. Zagotovila sta si najboljše odvetnike, ki jih je mogoče najeti za dober denar, in sodnijska obravnava, ki se je vršila, je bila ena najbolj pomembnih, kar se jih je kdaj vršilo v Washingtonu. Porota ni mogla priti do sporazuma in na ta način sta našla kazni ne le saluner in sportnik, temveč tudi Hallock.

Šele pozneje je prišlo na dan, da je bilo \$14.500 naloženih v neki banki v Alexandriji. V., na ime dotičnega salunerja.

Zanimivosti.

Prvi stroj za izdelovanje pošt-nih znamk je bila iznajdba nekega James Bogardusa, ki je bil rojen v Catskill, N. Y.

Ko je objavila angleška vlada, da želi stroj za tiskanje pošt-nih znamk, leta 1839, je bil Bogardus eden izmed 2600 tekmecev za razpisano nagrado, katero so prisodili njemu. Še pred tem je izumil neke nove vrste uro, stroj za tkanje bombaza, ekscentričen min, stroj za graviranje slik na kazala ur ter stroj za tiskanje bankovcev. Leta 1847 je zgradil v New Yorku za svojo lastno uporabo poslopje iz železa, ki je bilo prvo vrste v Ameriki. Dovolil je še celo vrsto drugih uspešnih iznajdb ter bil na delu glede drugih, ko je leta 1874 umrl.

Tiskalni stroj za poštne znamke tega iznajdeltja so prvič rabili leta 1840, ko so uvedli v Angliji penny poštno pristojbino. Znamke z lepljivim hrbtom so pričeli rabiti v Združenih državah leta 1847.

Listnica uredništva.

F. P., Eckhart Mine, Md. — Ako nismo objavili Vašega dopisa in ga tudi v listnici uredništva nismo omenili, potem je to znamenje, da ga nismo prejeli, kar pa v sedanjem času ne bi bilo prav nič čudnega.

F. M., Girard, Kansas. — Za zadnjic se pritožujete, da nismo

porečali tega, kar ste Vi napisali. Danes smo trikrat pregledali Vaš dopis, pa se nismo mogli prepričati, kaj hočete. Da pa zopet ne bi porečali, česar Vi niste pisali, smo rajše vrgli dopis v koš.

M. D., Butte, Mont. — Evropska Rusija meri 5.510.000 kvadratnih kilometrov, azijska pa 17.046.520; skupaj 22.546.520 kvadratnih kilometrov.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecem naznanjamo so-rodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest, da je dne 5. marca po mučni bolezni umrl naš nepozabni soprog, oziroma brat in strie JOE EPPICH, podomače Krémar, v 52. letu svoje starosti. Pokopali smo ga v nedeljo 10. marca, in sicer ob tako veliki vdeležbi naših in stranskih ljudi, da je nam žalujočim bilo res milo, zato smo pa dolžni, da se vsem skupaj in posamezno najiskreneeje zahvalimo.

Zahvaljujemo se torej v prvi vrsti društvu sv. Jožefa šte. 21 JSKJ., katerega član je bil pokojnik zadnjih 17 let, kakor tudi drugim društvom, katere so se vdeležile pogreba, in sicer društvu sv. Jakoba št. NHZ. in še mladim sokolom ravno istega društva, društvu sv. Roka št. 113 KSKJ., društvu sv. Martina št. 1 ZSZ., društvu sv. Rožnega Venca št. 7 ZSZ., društvu sv. Alojzija št. 19 ZSZ. in društvu Columbine št. 218 SNPJ., nadalje vsem tistim, ki so darovali krasne vence ter vsem, kateri so jih nosili na zadnji poti pokojnika. Lepa hvala vsem prijateljem in znanecem, ki so prišli od daleč k pogrebu ter mu tako izkazali še zadnjo čast na zadnji poti. Prisrčna hvala vsem, ki so obiskali pokojnika na mrtvaškem odru, kakor tudi onim, ki so hodili nas tolažiti ter nam pomagali prenašati težko izgubo. Iskrena hvala bodi vsem vsem vdeležencem pogreba.

Ti naš nepozabni v miru počivaj in lahka naj ti bo tuja zemlja; saj križ nam svetli govori, da zopet se vidimo v raju večnem nad zvezdami.

Žalujoči ostali: Katarina Eppich, soproga; John, njen sin; Katarina Peketz, njegova sestra ter njen soprog John Peketz in sin John ter hčeri Katy in Mary Peketz ter bratovi sinu pokojnika Jakob in Martin Azbec, Denver, Colo., 12. marca 1918.

Važno za vsakega.

KADAR želite izvediti za naslov svojih sorodnikov, prijateljev ali znancev,

KADAR želite prodati posestvo, farmo, lote, hišo, pohištvo, trgovino itd.

KADAR želite objaviti krst, šenitve, žalostinko itd.

KADAR želite dobiti delavce ali pomoč v gospodinjstvu itd.

KADAR želite dobiti delo za sebe ali svojega prijatelja ali znanca,

KADAR želite objaviti društvena naznanila,

RABITE VSELEJ "GLAS NARODA"

"GLAS NARODA" dobite v vsaki slovenski na selbini; v vsakem mestu, v vsakem trgu in v vsaki mali vasi v Zedinjenih državah, kakor tudi v Canadi itd.

"GLAS NARODA" je najpriljubljenejši in najbolj razširjeni slovenski list na svetu.

"GLAS NARODA" je raspolan na leto v štirih in pol milijona (4.500.000) istisih in je torej najboljšo uredstvo za oglaševanje.

CENE SO SLEDIČE:

Trikratno iskanje sorodnika ali prijatelja stane \$1.00
Enkratna objava prodaje posestva, hiše, lote
itd. stane \$1.00
Enkratno iskanje delavcev stane \$1.00

Enkratno iskanje dela stane \$0.30
Enkratna objava šenitne ponudbe, žalostinke
ali kaj enakega stane \$1.00
Enkratno društveno naznanilo stane \$1.50

Slovenskim trgovcem naredimo posebno ugodno
Naročilo je poslati vsakej tudi denar.

cene pri stalnih oglaših.

NASLOVITE NA:

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Rojaki, vpoštevaite naše geslo, da ne sprejmemo
oglasov, ako jih spoznamo za dvomljive in s tem va-
rajemo naše naročnike pred raznimi sleparji, katerih
je vespoved dovolj.

Rojakom svetujemo, kadar kaj kupujejo ali pa
naročajo, da se prepričajo če je oglaš v našem listu
in ako ga ne opazijo, naj vprašajo prodajalca, zakaj
ga ni. Posebno velike važnosti je za vsakega pri na-
ročilih po pošti.

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 115, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAULOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6302 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVSJE, 1 Grab St., Nurey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROSELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porote: MARTIN OBERZAN, Box 72, East Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Členjena društva, odzema njih uradniki, so uljudno prošent, pošljite vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Potnikov, Expressni, ali Banknih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovljajo: Blaž Novak, Conemaugh Deposit Bank, Conemaugh, Pa. In tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika. V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjkljivosti, naj to nemudoma namantjo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Žrtev sodnije.

KRIMINALNI ROMAN.

PRIREDIL J. T.

14

(Nadaljevanje).

— Kako je bila oblečena?
— Na glavi je imela siv klobuk, preko obraza pajčolan, ter je bila zavita v dolg siv plašč.
— A tako. — Počakajte, to si bom pa zapisal. — To žensko moramo na vsak način dobiti. — Ali se vam kaj zdi, kdo bi bila?
— Ne.
— Ali se vam je zdel njena obleka prav zelo posebna?
— Da, če se je sedaj spominjam, se mi zdi posebna. — Bolj je bila skoraj podobna uniformi kot pa navadni obleki.
— No, ravno uniforma ni bila. — Znaša stvar je pa, da se začne ženska, če se ji možki izneveri, na nek poseben način oblačiti. Ženske hodejo namreč tudi nazaj pokazati svojo srčno bolelost. — Ali je bila velika?
— Približno pet čevljev in šest palecev.
— Pet čevljev in šest palecev — si je zapisal Jannion. — Ali ste jo videli natančno v obraz?
— Da, čisto natančno. — Mesece je jasno obsvetil vso oko lice.
— Ali bi jo zopet poznali, če bi jo videli?
— Tega pa ne morem potrditi. — Srečanje je bilo zelo nenadno in jaz sem bil zaniččen. — Spominjam se pa, da je bila v njenih obraznih potezih izražena strašna groza. Ako bi te groze bi bilo, bi bil njen obraz nekaj čudovito krasnega.
— Ali ste že kdaj pomislili, da je bila ta ženska morda blazna?
— Da, tedaj sem mislil so in tudi sedaj mislim. — Čim bolj premljujem, tembolj sem trden v prepričanju, da je pobegla iz kakšne zavoda za slaboumne.
— No, tega pa ni tako lahko dognati — je odvrnil Jannion in zapri svoj zapisnik. — Zdaj se bom pa zopet odpravil v Avonbridge.
— Ali mi boste pustili tukaj ta dva mavčeva oditisa? — je vprašal Chancellor. — Jaz bi ju rad pokazal gospodični Mawbray.
— Vzemite, če hočete. — Jaz ju ne bom več potreboval.
— Hvala vam — je odvrnil Chancellor. — Vi ne veste, kako to lažbo ste s svojim odkritjem vili v obupano srečo.
— Dobro, dobro. — Le nikar preveč hvalite in hvaležnosti. — Po-vejte gospodični, naj ne obupa. — Joe Jannion je namreč prepričan, da njegovo delo ne bo brezuspešno kot ni bilo še nobeno, kaj-terega se je lotil.

ENAJSTO POGlavJE.

(IZ ANETINEGA DNEVNIKA.)

— Danes zjutraj sem kupila pri Gallu nov dnevnik. Ravno tak je, kakoršnega sem hotela imeti. Zapreti se da in vezan je v rdeče usnje. Papir je tenak in mehak kakor svila.
Na prvo stran sem takoj zapisala svoje ime z velikimi okroglimi črkami, kot me jih je učila pisati madama Schimmel v starem Heidelbergu.
Tako, tukaj je. Na deset korakov daleč se lahko bere: — Aneta, Sara Lester.
Sreča, da so me vedno imenovali Sally.
Vedno, razen enkrat.
Kolikokrat sem si že želela, da bi ne bila nikdar šla v Heidelberg, oziroma, da bi tam vedno ostala. Srečnejša bi morda ne postala, toda, kdo ve. Na vsak način bi bila nedolžna, kar sedaj nisem več.
Krasen je Heidelberg! Kako sem ljubila to mesto, čeprav je bila madama Schimmel zelo pedantna in ni znala postopati s tako žensko kot sem bila jaz.
Ali bi bila srečnejša v Heidelbergu? — Meni se zdi, da ne. — Navsezadnje je bilo tam zelo dolgočasno življenje in slednjič sem bila celo vesela, da sem odpotovala.
Zdaj sem tukaj osem tednov. — Prej sem bila večkrat prisegla, da bi za nič na svetu ne živela s teto Pritschard v tem starem mestu. Večkrat me je sicer vabila, toda jaz sem vedno zavrnila ponudbo. — V prvi vrsti nisem hotela priuži zastranega, ker nisva s sestro Alice Scobell Lester posebni prijateljici. — Nikdar se nisva razumeli. — Meni se zdi, da je preveč pokrita in zavratna. — No, zdaj je k sreči vstran. Ko je izgubila vso svojo lepoto, ko je čisto odevtela, se ji je v šestindeset letu veseno posrečilo vjeti moža.
Pravili so mi, da je dolgo časa poskušala vjeti gospoda Chancellorja v svoje mreže. — Slednjič se je poročila z vdovcem, ki ima ducat otrok. Njen soprog je pastor, gospod Benedikt ter je zaposlen

v katedrali. — Včeraj se je vrhila poroka. — To je tudi vzrok, zakaj se nahajam tukaj. — Z dobrošerno teto Pritschard se da živeti, posebno, odkar ni več Alice pri nji. Kljub temu bi pa bil Lancheaster še vedno zame zelo pusto gnezdo, če bi ne imela dovolj vzroka, zakaj sem tukaj. Gotovo bi že danes odpotovala, če bi ne bilo Arturja Chancellorja. To je najbolj zanimiv možki, kar jih poznam. Drugi so morda drugačnega mnenja, jaz pa nisem. In dopade se mi posebno veselo tega, ker se je lotil velike naloge, težavne naloge, namreč izslediti morilec Franka Trinkalla.

Ponavadi me ljudje s takimi nalogami ne zanimajo posebno. Toda v tem slučaju je stvar drugačna. Jaz sem vlad tega vsa fascini-rana. Ali se mu bo posrečilo? Jaz ne vjamem, da bi se mu. — Moja naloga bo, preprečiti mu izvršiti to podjetje. In ta svoj cilj moram na vsak način doseči, tudi če bi se morali spustiti še v tako nevarnost, tudi če bi ga morala vzeti za moža.

Zadnjega bi ne storila rada, ker se mi njegov družabnik Phineas Dawson bolj dopade in tudi vem, da me ima rad. On je sicer že precej star, mislim, da že nekako na petdeset, torej skoraj ravno toliko kot gospod Benedikt, toda na sebi ima nekaj posebnega in prikupljivega. — On je še vedno lep mož kljub njegovi snežnobeli bradi in sivim lasem.

Užitek je, ko vidiš človeka oba družabnika skupaj. — Na prvi pogled sta kot brata, čeravno je Dawson starejši od Chancellorja. In zaupata si drug drugemu kot samemu sebi. Meni ugaja zvesto prijateljstvo med dvema možkima.

Odkad sem tukaj, sem Dawsona že večkrat videla. Teta Pritschard mi pripoveduje, da se tudi on zelo zanima zame. Chancellor ima pa toliko dela, da ga že več tednov nisem videla. Prej je bil baje večkrat tukaj. Alice mi je nekoč zaupljivo povedala, da ga zato ni več nam, ker se bo ona poročila z gospodom Benediktom. — Moj Bog, kako si ta ženska domišlja! — Jaz prav dobro vem, zakaj ga ni. On je čez glavo zaposlen z John Mowbrayevim procesom. — To je pravi vzrok. — No, pa saj mi je sam povedal, da je res tako.

Včeraj zvečer sem ga prvič videla. To se pravi ne prvič. Pred kratkim sem se bila slučajno sestala z njim. Ali se spominja tega srečanja? Kako sem mogla biti tako zelo neumna? — Niti osebni bi ne napravil take neumnosti. — Toda včeraj sva se prvič oficijelno videla.

Po poroki je bila zbrana pri pojedini vsa duhovščina. Navozel je bil tudi dekan Donavan s svojo staro ženo in lepo hčerjo Kitty. — Prijazno, živo dekletce! — Bog ve, zakaj se Chancellor ne poroči z njo? — Kitty je moja dobra prijateljica, edina ženska, ki mi ugaja v tem mestu. Nekateri ljudje pravijo, da je Chancellor lep. Po mojem okusu ni, toda kljub temu me izvanredno zanima.

Ko sva si bila predstavljena, sem se baša, da bi me ne spoznal. Ko me je pogledal, se je bilo nekaj čudnega zasvetilo v njegovih očeh, kar je pa mahoma zopet ugasil. — Jaz sem bila nehoti vztra-petala.

Pa tudi tekom večera me je bil večkrat čudno pogledal.

Prepričana sem, da nisem bila še nikdar tako lepa kot včeraj zvečer. Ni treba omenjati, da sem se kolikor mogoče skrbno oblekla, kajti vedela sem, s kom se bom sestala.

(Dalje prihajajo).

MOŠKE BOLEZNI NE ZDRAVIM ŽENSK IN NE OTROK.

Slovenski zdravnik.

Uradne ure: Vsak dan od 9. ure zjutraj do 3. ure sveder; v petkih od 9. zjutraj do 5. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne.

Dr. KOLER, 638 PENN. AVE., PITTSBURGH, PA.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angl. tolmač vezan —50
titrit računar (nemško-angl.) —50
vezan —50
Poljelestvo —50
Sadržereja v pogovoru —25
Schimpffov nemško-slov. slovar —1.25

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Plipnotizem —35
Doll z orožjem —50
Dve Zalogi: "Carljeva ženitev" —25
in "Trije ženi" —25
Mesija 2 svezka —40
Pod Robom Sl. Večernice —30
Postrežba bolnikom —10
Socialna demokracija —10
Trina in tri troteja —50
Omna Evinoreja —50
Veliki slovensko-anglški tolmač —2.00
Trojka —50
Vojna na Balkanu 13 svez. —1.50
Zgodovina c. kr. pehotnika št. 17 s slikami —50

Življenje na avstrijskem dvoru

all surt cesarjeviča Rudolfa —75

RAZGLEDNICE:

Newyorške, božične, velikonočne in noveletne komad po ducat —25
Album mesta New York s krašnimi slikami —25

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Italijanska vojna mapa —25
Avstro-ogrski veliki vezan —50
Cell svet veliki —25
Evrope vezan —50
Vojna stenska mapa —30.00
Vojal atlas —25
Zemljevidi: Ala, Ariz, Colo., Cal. itd. po —25
Združenih držav veliki —10
Združenih držav veliki —25

Poleg tu naštetih knjig imamo pa še nekaj raznovrstnih listov po sebi odva svezka.
Opomba: Naročila se pošiljajo denarno vnaprej, bodisi v gotovini, bodisi nakazilom ali polnilišnim čeki. Polnilišni je pri vseh omah in vrstah.

Rad bi izvedel za naslov svojega brata FRANKA CELIN, podomače Tomažev iz Kutezevega pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Poročati mu imam nekaj važnega, zato prosim, da se oglasijo, ali pa če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani. John Celin, Box 422, Salamanca, N.Y. (19-21-3)

Rad bi izvedel za naslov svojega očeta FRANKA MAVC. Doma je iz Gornjega Iga pri Ljubljani. V Ameriki se nahaja že kakih 18 let. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi naznani, ali naj se mi pa sam javi. — Herman Mave, R. F. D. A 35, Box 167, Barberton, Ohio. (19-23-3)

Rad bi izvedel za naslov JOŽEFA KOČEVAR, ključavničar, doma iz St. Jerneja, Dolenjsko. Imam poročila od mojega brata Janeza za njegovega brata France iz italijanskega ujetništva. Prosim ga, da se mi oglasijo, če pa sam ne bere, prosim cenjene rojake, da ga opozore na ta oglas. — Joseph Rangus, Box 31, De Pue, Ill. (18-20-3)

Kje je moj brat JOŽEF KAPEL? Doma je iz Kala pri St. Petru na Krasu. Pred enim letom je bival tu v Clevelandu, Ohio, na Bradley Road in je delal v opelkarni. Kje je sedaj, ni mi znano. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — Frank Kapel, 696 E. 160. St., Cleveland, Ohio. (18-20-3)

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE.

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljke, z številka mi, kakor so označene pod imenom, naj blagovolijo naznaniti prej komogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisma katera am-jim poslal, so se nam povrnila.

Tvrška Frank Sakser.

Bachnik Frank No. 329639	Grgurič Blaž No. 260573	Samide Frank No. 330721
Bartol J. No. 330733	Gubert Giuseppe No. 323085	Sinič John No. 330762
Bear Dan. No. 260638	Kastelic John No. 44708	Spaniček Kosi No. 328894
Basens Mary Mim No. 330062	Kovač Frank No. 260641	Starčević Johana No. 331070
Bobič Vajo No. 260583	Merkun Anton No. 331355	Tehler Anna No. 328896
Božičkovič Djuro No. 260581	Mikolich John No. 323252	Turk Charles No. 330351
Braun Mary No. 260643	Oswald Joe No. 260621	Turk Ivan No. 260647
Dolar Valentin No. 330066	Pintar No. 330843	Turk Jernej No. 329741
Elender Vincenc No. 260241		

Cena vojno-varčevalnih znamk za mesec marc in april.

MARC:
Ena znamka \$4.14, poln certifikat s dvajsetimi znamkami \$82.50

APRIL:
Ena znamka \$4.15, poln certifikat s dvajsetimi znamkami \$83.00
Vsak jih lahko kupi kolikor mu drago, nikakor pa ne več kakor dvosot znamk.
Čitajte pazljivo v tem Mesu oglaš "Vojno-varčevalne znamke in Sloveni" Poleg denarja ki ga nam pošljete za vojno-varčevalne znamke, priložite še 16 centov za pošiljalske registrirane pisma, v katerem vam jih bomo poslali

TVRDKA FRANK SAKSER,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijah posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$3.00.

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$3.00.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

MOŠKI.

Ako trpite na slabih živcih, oslabele, izgubljenju živahnosti in energije. Želodnih in ledičnih boleznih, splošni slabosti, potuju ponoci ali kaj drugem. Potem naša najnovejša iznajdba JUVITO TABLET, narejena iz najboljših, čistih zdravilnih bliskov, ki rastejo ve vseh krajih sveta, dala vam bodo hitro in gotovo pomoč. Pošljite 1 dolar za eno ali 5 dolarjev za šest skateli. Ako želite zavarovano, potem pošljite 10 centov več.

Naslov:

JUVITO LABORATORY,
South Hill Branch 5, Pittsburgh, Pa.
Opomba: Radi vam pošljemo na zahtevo vzorec in navodilno knjižico.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽ.

Pozor, rojaki v ujetništvu! Radi bi izvedela za svoja dva brata JANEZA in VALENTINA RUKAR ter njih sinovi z istimi imeni. Doma so iz Dolenje Zetne, pošta Poljane nad Skofjo Loko na Gorenjskem. Prosim cenjene rojake v raznih ujetništvih, če kdo kaj ve za katerega izmed njih, da mi naznani, za kar ga bom primerno nagradila. Če pa kdo sam čita te vrstice, naj se oglasi, ker vem, da jim je treba pomoči. Naslov: Mrs. Mary Potočnik, R. F. D. 2, Boswell, Pa., U. S. America. (16-19-3)

Ignacij Ambrožič iz Dan pri Ribnici na Kranjskem išče JANEZA AMBROŽIČA iz Ribnice; Josip Rens iz Sokolova na Hrvaškem išče MARKA STRANIČA iz Sokolova; Jurko Maksimjak išče MARKA MARKSIČA iz Snjetna, selo Novo Selice, Galicija. Srečne pozdrave iz italijanskega vojnega ujetništva pošiljamo vsem Slovincem Karol Godnič in Franc Mramor iz Medvejeke ter Ignacij Ambrožič iz Dan. Prosim vse prijatelje in znanee, da nam kaj pišejo. Naslov vsakega izmed gori navedenih: Ime, prigonice ro di guerra, Batignano, P. Grosseto, Italia. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata JOHNA SLAK. Pred tremi leti sva bila skupaj v Canadi, sedaj pa ne vem za njegov naslov. Če kdo rojakov ve, ga prosim, da mi ga naznani, ako pa sam čita, naj se mi oglasi na naslov: Martin Slak, Box 206, Slovan, Pa. (16-19-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zateč št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (16-20-3)

Iščem svojega brata JOŽEFA HUMAR, podomače Vajmarjet, doma iz Vodice št. 5, občina Meleke pri Kamniku. Pred vojno se je nahajal v Ely, Minn. Jaz se nahajam v italijanskem ujetništvu, zato ga prosim, da se mi čim prej oglasi; če pa sam ne bere, prosim cenjene rojake, da ga opozore na ta oglas. Naslov: Franc Humar, prigioniero di guerra, 2. Reparto, Fonte d'Amore, Sulmona, Italia. (18-20-3)

Iščem svojega strica MATIJO SI-VEC. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — Joseph Sivec, 6120 Glass Ave., Cleveland, Ohio. (16-19-3)

Dr. LORENZ.

Jas sem očini slovenske govoreči Specialist možgnih bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradni urad dnevno od 9. uro popoldne do 5. ure sveder. V petkih od 9. popoldne do 2. popoldne. Specialni možgni bolniki, 644 Penn. Ave. II. nadst. na ulici, Pittsburgh, Pa.